

ת"פ 9019/05/12 - מדינת ישראל נגד נחמיה עורקובי

בית משפט השלום ברחובות

13 יולי 2014

ת"פ 9019-05-12 מדינת ישראל נ' עורקובי

בפני כבוד השופטת שרון קיסר
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
נגד
נחמיה עורקובי

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד שני קופנהגן

הנאשם בעצמו

ב"כ הנאשם אבי אלפסי מהסנגוריה הציבורית בשם עו"ד גיל גבאי

הכרעת דין

מבוא

1. הנאשם הודה, במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של **התנהגות פרועה במקום ציבורי**, לפי סעיף 261(א1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, **הפרעה לעובד ציבור**, לפי סעיף 288 (1) לחוק העונשין, ו**העלבת עובד ציבור**, לפי סעיף 288 לחוק העונשין.
2. על פי כתב האישום המתוקן, שבעובדותיו הודה הנאשם, במהלך חמשת החודשים עובר ליום 7.8.2011, הגיע הנאשם, אשר הינו חבר במועצה המקומית גדרה משנת 2008, ללא שכר ומטעם האופוזיציה, למשרדו של ראש המועצה בימים שונים ובשעות שונות, ללא כל תיאום מראש, ומבלי שיהיה טעם כלשהו להגעתו, הרים את קולו ואילץ את ראש המועצה לעזוב את חדרו.
- כן הודה הנאשם בכך שבמהלך התקופה האמורה, עלב הנאשם במר ליאור מדהלה, המשמש מנהל אגף בכיר לתשתיות ובנייה ציבורית במועצה, ואף איים עליו בכך שפנה אליו במועדים שונים בנוכחות אחרים במסדרונות המועצה ואמר לו: "אתה בן אדם קטן, אני אעשה אותך קטן, אתה אפס, יש לך מוח קטן".
- עוד הודה הנאשם בכך שבמהלך ישיבה, התבקש לחדול מלצלם את מהלך הישיבה. הנאשם הוסיף לעשות כן, והתפרץ לדברים במהלך הישיבה ללא הרף הגם שלא ניתנה לו רשות הדיבור, ובאופן שלא ניתן היה לקיים את הישיבה.
3. הצדדים הגיעו להסדר טיעון, לפיו, כתב האישום יתוקן בשנית, הנאשם יודה בעובדותיו, ובטרם יורשע, יתקבל

תסקיר מבחן בעניינו, אשר יבחן את שאלת הרשעתו. כן צוין כי אין הסכמה עונשית וכי לאחר קבלת תסקיר המבחן, ישובו הצדדים לשוחח.

4. ביום 4.5.2014, המועד שנקבע לקבלת תסקיר ולטיעונים משלימים, התייצב עורך דין גבאי מטעם הסנגוריה הציבורית, וציין כי החליף את עורך דין שי בייצוג הנאשם, לאחר שהנאשם פנה לסנגוריה הציבורית וביקש לחזור בו מן ההסדר שהוצג, וכי הנאשם מבקש לחזור בו מהודייתו.

ביום 13.5.14 ניתנה החלטה בה נדחתה בקשתו זו.

תסקיר שירות המבחן

5. בתסקיר שירות המבחן אשר הוגש לעיוני, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 100 שעות, בהתאם לתוכנית אשר גובשה עבורו על ידי שירות המבחן.

לעניין הרשעתו של הנאשם ציין שירות המבחן, כי להערכתו בעיתוי זה, הרשעה אשר בצידה אות קלון, עלולה לפגוע בעיקר במעמדו ובדימויו העצמי והחברתי של הנאשם אשר חשובים לו, אולם מעבר לכך לא מצא שירות המבחן נימוקים נוספים למניעת הרשעתו.

שירות המבחן ציין בתסקירו כי הנאשם בן 57, נשוי ואב לשלושה ילדים. הנאשם סיים מסגרות לימודים וצבא כאשר כיום עובד בעבודות מזדמנות בתחום האינסטלציה והשיפוצים, ובמקביל עסק בהתנדבות בתפקיד ציבורי במשך 15 שנים, כחבר מועצת עיריית גדרה.

בהתייחס לעבירות נשוא תיק זה, הסביר הנאשם את ביצועו על רקע ניסיונות להרחיקו ממועצת גדרה וזאת בשל קיום חילוקי דעות בינו לבין בעלי תפקיד במועצה. שירות המבחן ציין כי הנאשם מציג פסאדה חיובית ומתפקדת ואינו רואה בעייתיות בהתנהלותו בכלל ומול חברי המועצה בפרט. בנוסף צוין, כי הנאשם הציב לעצמו מטרה למנוע ולחשוף ליקויים בהתנהלות המועצה, וכי על אף שאינו כיום בעל תפקיד במועצה, ממוקד הנאשם עדיין בתפקידו הקודם.

כגורמי סיכון להישנות התנהגות דומה בעתיד על ידי הנאשם, ציין שירות המבחן את התרשמותו כי הנאשם בעל נוקשות חשיבתית אשר בלטה הן בביצוע העבירות והן בקשיו להבין את חומרת מעשיו ולגלות חרטה, כי הנאשם ממוקד בפגיעה שנגרמה לו, ומתקשה לגלות אמפתיה כלפי הסובבים אותו.

כגורמי סיכוי שיקום הנאשם, ציין שירות המבחן את העובדה כי לא ניכרו דפוסי עבריינות בהתנהגותו בעת ביצוע העבירות דן, וכי כיום הנאשם לא נמצא בקשר עם המועצה.

נוכח כל האמור לעיל, סבר שירות המבחן כי הסיכוי לביצוע עבירת אלימות בעתיד על ידי הנאשם הינו נמוך, וכי במידה וינהג הנאשם באלימות, חומרתה צפויה להיות נמוכה.

בסיום דבריו, סבר שירות המבחן כי ענישה קונקרטי תהווה גורם מרתיע עבור הנאשם ותמחיש את חומרת מעשיו, ועל כן המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 100 שעות, על פי תוכנית שגובשה עבורו. עוד ציין שירות המבחן, כי הנאשם הביע נכונות לבצע את צו שירות התועלת לציבור, וכי נוכח שלילת הנאשם את הבעייתיות בהתנהגותו, ואת הצורך בטיפול, נמנע שירות המבחן מלהמליץ של צו מבחן.

טיעוני הצדדים

6. המאשימה עותרת להטיל על הנאשם את העונשים הבאים: מאסר מותנה, קנס כספי, וצו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות. לטענתה מתחם העונש ההולם את המקרה דנן נע בין מאסר מותנה לבין מספר חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

המאשימה הדגישה את חומרת העבירות שביצע הנאשם ואת הערכים החברתיים המוגנים אשר נפגעו מביצוען, של שמירת הסדר הציבורי, בטחון הציבור, הגנה על מעמדו של עובד ציבור ועל תפקידו, תוך קיום כללי מנהל תקין.

עוד הדגישה המאשימה כי העבירות אותן ביצע הנאשם נעשו כלפי ראש מועצה, כי בעקבות התנהגותו של הנאשם נאלץ ראש המועצה לעזוב את חדרו לתקופה של חמישה חודשים ובכך הפריע הנאשם לתפקודו התקין, וכי בעת ביצוע העבירות הנאשם שימש כחבר מועצה.

כן ציינה כי לחובת הנאשם הרשעה קודמת בעבירות של תכנון ובנייה, כי מדברי שירות המבחן בתסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם עולה כי הנאשם מתקשה להבין את חומרת מעשיו ולהביע חרטה ושולל בעייתיות וצורך בטיפול.

באשר לעתירת הנאשם שלא להרשיעו, ציינה המאשימה כי המקרה דנן איננו עומד בתנאים הקבועים בפסיקה לעניין זה, שכן לא הוכח כל נזק קונקרטי שייגרם לנאשם מהרשעתו, ולנאשם הרשעה קודמת בעברו.

7. הסנגור עותר לכך שבית המשפט יבטל את הרשעתו של הנאשם.

הסנגור הדגיש את החשיבות של הימנעות מהרשעת הנאשם במקרה דנן, נוכח העובדה שבכוונת הנאשם היתר לבקש להוציא רישיון נהיגה לרכב מעל 15 טון, וכי בכוונתו לנסות ולהיבחר כחבר מועצה בבחירות הבאות.

כמו כן, הפנה הסנגור לאמור בתסקיר שירות המבחן, כי הרשעה שבצדה אות קלון תפגע במעמדו ובדימויו העצמי והחברתי של הנאשם.

הסנגור הדגיש כי המעשים בהם הודה הנאשם אינם מעשים חמורים, אלא מעשים מן הרף התחתון של עבירות אלה, כי הוא ביצע מעשים אלה על רקע רצונו לחשוף את המתרחש במועצה מכוח היותו חבר המועצה מטעם האופוזיציה ולא מתוך כוונה עבריינית, כי המעשים בוצעו על ידי עובד ציבור אחד כלפי אחר, כי הוא לא פגע פיזית באף אדם וכי לא נגרם נזק כלשהו למתלוננים.

הסנגור הדגיש עוד, כי אמנם נוהלו הוכחות בתחילת הדרך, אולם לא היה זה לחינם שכן רובו ככולו של כתב האישום המקורי נמחק; כי העבירות בוצעו לפני שלוש שנים; את גילו של הנאשם; כי הנאשם כיהן במשך 15 שנה כחבר מועצה ועסק בעשייה ציבורית שלא בשכר אלא מתוך תחושת שליחות ועשיית טוב.

הסנגור אף הפנה לתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם, ממנו עולה כי הסיכוי הנשקף מן הנאשם לביצוע עבירות דומות בעתיד הינו נמוך.

8. הנאשם בדברו האחרון ציין כי לא התכוון לפגוע באף אדם, כי כל כוונתו הייתה לחשוף את מעשיו של ראש המועצה וכי אם פגע במישהו במעשיו, הוא מתנצל על כך. כן ציין הנאשם כי הרשעתו עלולה לפגוע בסיכויו להיבחר כחבר מועצה בבחירות הבאות, וכי הוא נבחן לקבלת רישיון לרכב כבד והתבקש למסור את גיליון הרישום הפלילי. כן ציין, כי מאז סיום הבחירות האחרונות בהן לא נבחר לחבר מועצה, הוא איננו מגיע למועצה ומבצע את פעילותו

דין והכרעה

9. הכלל הוא כי משהודה נאשם בביצוע עבירה, יש להרשיעו (ראו ע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני**, פ"ד נד(3) 685). סיום הליך בלא הרשעה הוא חריג לכלל. הנסיבות בהן ניתן לחרוג מהכלל, כפי שנקבעו, בין היתר, בע"פ 2083/96 **תמר נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 (להלן: "**פרשת כתב**"), הן במצטבר שני גורמים - האחד, כי ההרשעה תביא לפגיעה חמורה בשיקום הנאשם והשני, שסוג העבירה מאפשר, בנסיבות המקרה המסוים, לוותר על ההרשעה בלי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים.

בע"פ 8528/12 **צפורה נ' מדינת ישראל** (3.3.13), הבהיר וחיידד בית המשפט העליון נושא זה כדלקמן:

"בשורה ארוכה של פסקי דין נקבע כי הימנעות מהרשעה, של מי שאשמתו הוכחה, הינה בגדר חריג שבחריגים" (ראו למשל, ע"פ 1042/03 מצרפס שותפות מוגבלת בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(1) 721 (2003); רע"פ 1189/06 בר לב נ' מדינת ישראל (12.09.2006)). בפסקי דין אחרים נאמר כי הימנעות מהרשעה תעשה אך במקרים יוצאי דופן".

כך ראו את שנקבע בע"פ 9893/06 **אסנת אלון נ' מדינת ישראל**, (31.12.2007):

"מקום שבנסיבות מיוחדות וחריגות עלול להיווצר יחס בלתי סביר באורח קיצוני בין חשיבות ההרשעה לאינטרס הציבורי הכללי לבין עוצמת הפגיעה בנאשם הצפויה מההרשעה, עשויה לקום הצדקה לעשות שימוש בסמכות השיפוטית של אי הרשעה. לצורך כך, יש להתחשב, מן הצד האחד, במשמעותה של העבירה שנעברה מבחינת השלכתה על הנורמות החברתיות, והמסר הציבורי המתחייב מהן; יש להתחשב בזהותו של עובר העבירה ובמעמדו בציבור, ולבחון באיזו מידה זהותו משפיעה על עוצמת הפגיעה שנגרמה מהעבירה על המערכת הציבורית; יש לשקול במבט רחב גם את השפעת אי הרשעה על ההליך הפלילי בכללותו, ואת המסר החברתי שאי הרשעה עלול לאצור בחובו בנסיבות העניין הספציפי.

11. מנגד, יש לתת את הדעת לנאשם האינדיבידואלי, לנסיבותיו האישיות המיוחדות, ולהשפעת ההרשעה על חייו, ועל סיכויי שיקומו; יש לקחת בחשבון נסיבות אישיות שונות - גיל, עבר פלילי קודם, ונתונים שונים הקשורים למצבו האישי והבריאותי. יש לבחון את השפעת ההרשעה על עיסוקו המקצועי של הנאשם, ועל מצבו הכלכלי והמשפחתי. בסופו של יום, ניצבת השאלה בכל עוצמתה - האם, בנסיבות המיוחדות של העניין, השיקול האינדיבידואלי, על היבטיו השונים, גובר על השיקול הציבורי- מערכתי הכללי, באופן שהגם שהנאשם ביצע את העבירה בה הואשם, סובלת הנורמה החברתית הכללית את אי הרשעתו בדין."

10. לאחר ששקלתי את ההיבטים והשיקולים השונים שפורטו לעיל, הגעתי לכלל מסקנה כי מקרה זה איננו המקרה החריג בו יש להימנע מהרשעתו של הנאשם.

11. העבירות אותן ביצע הנאשם הינן עבירות שאין להקל ראש בחומרן. הנאשם במספר הזדמנויות התנהג בצורה תוקפנית, הרים את קולו על עובד ציבור, הקניטו, והפריע למהלך ישיבת המועצה עד כי לא ניתן היה לקיימה. התנהגותו היוותה הפרעה כה קשה לעבודתו של ראש המועצה, עד כי זה נאלץ לעזוב את חדרו. בכך היה כדי לפגוע במידה רבה בעבודתם של עובדי ציבור ובערכים המוגנים שנפגעים מביצוע העבירות אותן ביצע הנאשם.

12. בית המשפט, עמד לא אחת, על חומרן של עבירות המתבצעות נגד עובדי ציבור. לעניין זה יפים דבריו של כבוד השופט ס' ג'וראן ברע"פ 5579/10 קריה נ' מדינת ישראל (2.8.10):

"יש להוקיע בחומרה רבה מעשים בהם אדם לוקח את החוק לידי, לשם פגיעה והעלבה בעובדי ציבור במהלך מילוי תפקידם. מעשים אלו מערערים את המוסכמות הבסיסיות ביותר של החברה הדמוקרטית בה אנו חיים. חברה המכבדת את שלטון החוק ואת זכויותיו של הזולת לא תאפשר פגיעה והעלבה כה קשה של נציגי חוק, וכל פגיעה שכזו צריכה להיתקל בקיר ברזל של אפס סובלנות, על מנת לגדוע אלימות מסוג זה במהירות האפשרית. כאמור על מול אלימות מילולית שכזו המכרסמת ביסודות חברתנו הדמוקרטית יש לנקוט בענישה מרתיעה. הציבור נותן את מבטחו בעובדי הציבור ונציגי החוק, "וטובת הציבור מחייבת כי יובטח להם שיוכלו למלא את תפקידם ללא מורא וללא פחד".

13. בנוסף, לנאשם בעברו הרשעה בעבירת תכנון ובנייה, שאמנם איננה ממן העניין, אולם אין זה מקרה בו הנאשם נעדר כל עבר פלילי וללא כל רבב. כן יש ליתן משקל לכך שכעולה מהתסקיר הנאשם איננו רואה בעייתיות בהתנהלותו בכלל ומול חברי המועצה בפרט, מתקשה להבין את חומרת מעשיו ולגלות חרטה, כי הנאשם ממוקד בפגיעה שנגרמה לו, ומתקשה לגלות אמפתיה כלפי הסובבים אותו.

14. זאת ועוד, לא עולה מהתסקיר, או מדברי הנאשם בפניו, כי תיגרם פגיעה קונקרטיה וממשית בתעסוקתו של הנאשם כתוצאה מהרשעתו.

בפס"ד ציפורה שלעיל, נקבע כי יש להימנע מהרשעת נאשם רק אם יוכח כי עלול להיגרם נזק מוחשי קונקרטי לעתידו, ולא די באפשרויות תיאורטיות, שאין לדעת אם יתממשו וכמה השפעה תהיה להרשעת הנאשם עליהם. ואלה הדברים:

".. בבוא בית המשפט לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם, יש להתייחס לנזק מוחשי-קונקרטי, ואין להידרש לאפשרויות תיאורטיות, על פיהן עלול להיגרם לנאשם נזק כלשהו בעתיד. בעניין פריגין צינתי, בהקשר זה, כי קבלת הגישה, לפיה יש לבחון נזקים אפשריים, העלולים להתרחש בעתיד, גם אם מדובר בנאשמים צעירים, "תחייב את בית המשפט להדרש לתרחישים תיאורטיים, שאין לדעת אם יתממשו בעתיד, ולא ברור כלל עד כמה תהיה להרשעה בדיון השפעה על התכנותם של אותם תרחישים" (וראו גם, ע"פ 2862/12 מילמן נ' מדינת ישראל (24.1.13); רע"פ 8627/12 הנסב נ' מדינת ישראל (31.12.2012); רע"פ 654/13 אבו בכר נ' מדינת ישראל (26.2.2013))."

בתסקיר המבחן לא ציין הנאשם כי תיגרם פגיעה קונקרטיה בתעסוקתו כתוצאה מהרשעתו, לפיכך, הסתפק שירות המבחן באמירה כי הרשעה שבצידה אות קלון, עלולה לפגוע בעיקר במעמדו ובדימויו העצמי והחברתי של הנאשם שחשובים לו, וכי מעבר לכך לא מצאו נימוקים נוספים למניעת הרשעתו. אמנם בבית המשפט ציין הנאשם לראשונה כי הוא מעוניין לקבל רישיון נהיגה לרכב כבד, ולנסות להיבחר למועצה בעתיד. ואולם, הנאשם לא הציג כל ראיה כיצד הרשעה תפגע בתוכניותיו בעניין זה, שהינן בחלקן בשלב זה תיאורטיות, על אף שניתנה לו האפשרות לעשות כן גם לאחר הדיון, וזאת גם בהתחשב בכך שכאמור, אין זו הרשעתו הראשונה.

15. בנסיבות אלה, על אף השיקולים הרבים לקולא הקיימים במקרה זה, שיפורטו להלן, אין זה המקרה החריג המצדיק הימנעות מהרשעה, ושיקולים אלה יישקלו במסגרת גזירת עונשו של הנאשם.

16. סוף דבר, אני מרשיעה את הנאשם בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן בשנית.

ניתנה והודעה היום ט"ו תמוז תשע"ד, 13/07/2014 במעמד הנוכחים.

שרון קיסר , שופטת

גזר דין

17. העיקרון המנחה בענישה, בהתאם לסעיף 40ב' לחוק העונשין, תשל"ז-1977, הוא עיקרון ההלימה. בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשי העבירות אותן ביצע הנאשם, בהתאם לעקרון הקבוע בסעיף 40ג' לחוק העונשין, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בהן, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

18. הערך החברתי המוגן אשר נפגע בשל מעשיו של הנאשם הינו שמירה על עובדי הציבור על מנת שיוכלו למלא את תפקידם כראוי, הגנה על מעמד רשויות השלטון והגנה על כבודו של עובד הציבור שנמצא נפגע מהיותו משרת את הציבור.

19. באשר לנסיבות ביצוע העבירות, יש לשקול לחומרה את הנסיבות המפורטות בסעיפים 11 ו-12 שלעיל.

לקולא יש לשקול את העובדה כי מעשיו של הנאשם הינם ברף הנמוך של הפרעה והעלבת עובד ציבור, כי המעשים נעשו על רקע רצונו של הנאשם לחשוף את המתרחש במועצה מכוח היותו חבר המועצה מטעם האופוזיציה ולא מתוך כוונה עבריינית, וכי המעשים בוצעו על ידי עובד ציבור אחד כלפי אחר.

20. לאחר ששקלתי את העבירות ונסיבותיהן, כמפורט לעיל, סבורני כי מתחם העונש ההולם למקרה דנן נע בין מאסר מותנה לבין מספר חודשי מאסר.

21. בגזירת העונש המתאים לנאשם שלפניי יש לשקול לחומרה את העובדה כי אין זו הרשעתו הראשונה של הנאשם, אם כי יש ליתן משקל לכך שאין מדובר בהרשעה בעבירה ממן העניין. כן יש ליתן משקל לאמור בתסקיר המבחן לפיו הנאשם איננו רואה בעייתיות בהתנהלותו בכלל ומול חברי המועצה בפרט, מתקשה להבין את חומרת מעשיו ולגלות חרטה, כי הנאשם ממוקד בפגיעה שנגרמה לו, ומתקשה לגלות אמפתיה כלפי הסובבים אותו.

לקולא יש לשקול את העובדה כי הנאשם הודה בביצוע העבירות; כי העבירות בוצעו לפני זמן רב- בשנת 2011; כי כתב

האישום תוקן בצורה משמעותית ביותר במסגרת הסדר הטיעון; כי לנאשם אין כל עבר פלילי רלוונטי; את גילו של הנאשם יליד 1957 ואת נסיבותיו האישיות; כי על פי תסקיר המבחן לא ניכרו דפוסי עבריינות בהתנהגותו של הנאשם בעת ביצוע העבירות דנן וקיים סיכון נמוך להישנות ביצוע עבירות דומות בעתיד; וכי כיום הנאשם לא נמצא בקשר עם המועצה.

22. לאחר ששקלתי את כל השיקולים שפורטו לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים שלא יעבור בתוך שלוש שנים מהיום עבירה נגד עובדי ציבור ו/או עבירות בהן הורשע.
- ב. קנס כספי בסך 1,000 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס יופקד במזכירות בית המשפט בתוך 30 יום מהיום.
- ג. שירות לתועלת הציבור בהיקף של 100 שעות בהתאם לתוכנית שהוכנה על ידי שירות המבחן.

זכות ערעור כחוק תוך 45 ימים.

ניתנה והודעה היום ט"ו תמוז תשע"ד, 13/07/2014 במעמד הנוכחים.

שרון קיסר , שופטת

קלדנית: שרה רובנס

הוקלד על ידי שרה רובנס